

ירושלים a person of שבנא

שבנא איש ירושלים -

OVERVIEW

The תוספות mentions a ruling in the name of ירושלים שבנא. Our discussion discusses whether this was his name since we know that שבנא was the name of a רשע, and we do not give names after רשעים.

רבינו תם לא גריס שבנא דשבנא רשע הוה ולא מסקינן בשמיה -

The ר"ת did not read in his texts שבנא, for שבנא was a רשע and we do not name people after רשעים; so it is unreasonable to assume that this תנא was named שבנא after a רשע. We know that people are not to be named after רשעים -

דשם רשעים ירקב כדאמר בפרק אמר להם הממונה (יומא דף לח, ב) -

For as the פסוק states¹ 'the name of the wicked shall rot', as ר' אלעזר states in פרק אמר להם הממונה -

אלא גרס שכנא דהוי נמי שם אדם כדאמר בסוטה (דף כא, א) אלא כשכנא אחי הלל -

But rather in the texts of the ר"ת it read שכנא (instead of שבנא), for שכנא is also a name of a person as the גמרא states in מגילה; 'but rather like the brother of הלל'.

תוספות offers a dissenting opinion:

ונראה לרבינו יצחק דשפיר גרס שבנא -

And it is the view of the ר"י that it is proper that the texts read שבנא -

דאטו אם אחד רשע ושמו אברהם לא נקרא בשם זה אחר -

For if there is a wicked man who is called אברהם; should we not call another person with this name אברהם; obviously we are permitted to do so -

ואשכחן דתרי שבנא הוו כמו שמוכח בישיעה (כב²) דכתיב שבנא אשר על הבית -

And we find that there were two people named שבנא as can be proven from ישיעה where it is written; 'שבנא who is in charge (over) of the house (the המקדש)' -

וכתיב³ וקראתי לעבדי לאליקים וגומר וממשלתך אתן בידו -

And it is written shortly afterwards; 'and I will call upon my servant אליקים, etc. and I will transfer your dominion into his hand -

¹ זכר צריק לברכה ושם רשעים ירקב is פסוק משלי יז.

² כה אמר אדני' ה' צבקות לך בא אל הסוכן הזה על שבנא אשר על הבית. פסוק טו.

³ והיה ביום ההוא וקראתי לעבדי לאליקים בן חלקיהו. והלבשתיו כתנתך וגו' וממשלתך אתן בידו וגו'. It reads: שם פסוקים כ, כא. The intent of these פסוקים is that שבנא will be removed from his post as אשר על הבית (because he was a רשע; he intended to give over חזקיה and ירושלים to מלך אשור) and it will be given to אליקים.

וכתיב בתר הכי (שם לו⁴) ויבא אליו אליקים אשר על הבית ושבנא הסופר –

And later in ישעיה it is written; ‘and they came to him, אליקים אשר על - the scribe and שבנא the הבית

משמע דשבנא אשר על הבית כבר מת והיה אליקים במקומו ושבנא הסופר היה אחר:
Indicating that the original שבנא אשר על הבית already died and אליקים was in his place and שבנא הסופר was another שבנא, not שבנא אשר על הבית. Therefore we may call people שבנא after שבנא הסופר.

SUMMARY

ר"ת maintains that the correct name (of this תנא) was שכנא (and not שבנא) for שבנא was a רשע. While the ר"י maintains that his name was שבנא, for there was also another שבנא who was not a רשע.

THINKING IT OVER

According to the ר"י when giving the same name as the name of a רשע, is it sufficient that a person who was not a רשע had this name [also], or is it necessary that the other person was known for his righteousness?⁵

⁴ פסוק כב. It appears that this episode is after אליקים took over from שבנא the position of אשר על הבית, and this שבנא was a סופר and not (a רשע) like the שבנא אשר על הבית [for ישעיה prophesied (יז-יח) that שבנא would be exiled and die there]. See however גהש"ס who refers us to תוד"ה שני where כתובות קד,ב תוד"ה שני there refutes this proof.

⁵ See שפ"א.